

Aan:
 de Colleges van Burgemeester en Wethouders
 en
 de Colleges van Gedeputeerde Staten

Circulaire wijziging ammoniakwetgeving en uitvoering IPPC-richtlijn

Datum	Kenmerk	Bijlage(n)
31 juli 2007	BWL/2007065530	Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij e.a. (bijlage 1 t/m 5)
		Afschrift aan IPO, VNG, LTO Nederland, NVV, NVP, SNM en de regionale kantoren van de VROM-inspecties

Geacht College,

Door middel van deze circulaire wil ik u van informatie en adviezen voorzien ter ondersteuning van de uitvoering van de gewijzigde ammoniakwetgeving. Verder wil ik u nogmaals wijzen op de noodzaak om milieuvergunningen van intensieve veehouderijen (en andere sectoren) die onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn vallen, in overeenstemming te brengen met de IPPC-richtlijn, met name wat betreft het vereiste van de toepassing van de 'beste beschikbare technieken'. De circulaire kan u daarbij ondersteunen.

Bij de parlementaire behandeling eind 2006 en begin 2007 van de wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij zijn op verzoek van de landbouwsector en de gemeenten met brede steun van de Tweede Kamer een aantal wijzigingen in de ammoniakwetgeving doorgevoerd en toegezegd die tot doel hebben de noodzakelijke aanpassing van bestaande stallen op een meer kosteneffectieve wijze te realiseren. Daartoe is in de Wet ammoniak en veehouderij alsnog de mogelijkheid van 'interne saldering' vastgelegd en wordt de datum 30 oktober 2007 uit het (nog niet in werking getreden) Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij geschrapt.

Hoewel deze wijzigingen de uitvoering van de IPPC-richtlijn in de veehouderij ondersteunen, krijg ik vooral signalen dat een deel van de gemeenten een afwachtende houding heeft aangenomen bij het aanpassen van de milieuvergunningen aan de vereisten van de IPPC-richtlijn. Wellicht heeft u al wel actie ondernomen en is dit niet op u van toepassing. Ik wil echter toch duidelijk aangeven dat er geen belemmeringen in de regelgeving meer zijn om de actualisering van de vergunningen die onder de IPPC-richtlijn vallen, voortvarend op te pakken. Door de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet ammoniak en veehouderij op 1 mei jl. staat de inhoud van de ammoniakwetgeving inmiddels vast. Bovendien is 'interne saldering' lang niet voor alle veehouderijen een reële optie. Eventuele belemmeringen bestonden dus maar voor een deel van de bedrijven. Ik ga er daarom vanuit dat het aanpassen van vergunningen aan de overige bedrijven in volle gang is. Bij brief van 18 november 2005 (kenmerk DGM/SB2005193759) heeft mijn ambtsvoorganger bij de inwerkingtreding van de wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de IPPC-richtlijn u daarover geïnformeerd. In dat kader wil ik u nogmaals wijzen op de ondersteuning die InfoMil daarbij kan bieden. Ook wil ik het advies herhalen dat de VROM-Inspectie gemeenten bij brief van 16 februari jl. (kenmerk V&R/2007.007718/tkw) gaf, om waar nodig extra capaciteit en expertise vrij te maken en zonodig samen te werken met andere overheden bij het inventariseren, beoordelen en waar nodig actualiseren van de vergunningen van de veehouderijen die onder de reikwijdte van de IPPC-richtlijn

vallen (IPPC-veehouderijen). Zonodig dient u handhavend op te treden tegen bedrijven die niet willen meewerken.

Met het oog op het tijdig voldoen aan de IPPC-richtlijn is de VROM-Inspectie bereid het bevoegd gezag in sectorspecifieke projecten te ondersteunen, bijvoorbeeld bij het ontwikkelen van een handhavingsaanpak. Gezien het milieu- en Europeesrechtelijke belang van een juiste en tijdige uitvoering van de IPPC-richtlijn heb ik de VROM-Inspectie gevraagd na het verstrijken van de implementatiedatum van de richtlijn, 30 oktober 2007, toezicht te houden op uitvoering van de IPPC-richtlijn door het bevoegd gezag.

Deze circulaire voorziet u van extra toelichting en advies om een adequate uitvoering van de Wet ammoniak en veehouderij en de IPPC-richtlijn te ondersteunen. Het blijft daarbij de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag om uitgaande van de toepasselijke regelgeving en rekening houdend met de concrete situatie, tot een gemotiveerde besluitvorming te komen.

De circulaire bestaat uit onderhavige brief en een aantal bijlagen. Hierna komen achtereenvolgens aan de orde, de wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij, de (voorgenomen) wijziging van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij en de onlangs vastgestelde "Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij". Vervolgens wordt ingegaan op een tweetal actuele kwesties die in de uitvoeringspraktijk veel vragen oproepen, de betekenis van het schrappen van de datum 30 oktober 2007 in voornoemd Besluit huisvesting en de verplichting om bestaande stallen reeds nu te toetsen aan het vereiste van 'beste beschikbare technieken'. Voornoemde onderwerpen worden hier slechts op hoofdlijnen behandeld. In de bij deze circulaire behorende bijlagen treft u echter meer gedetailleerde informatie aan.

- Bijlage 1: Toelichting op de wijzigingen van de ammoniakwetgeving, waarin opgenomen de tekst van de wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij en de nieuwe bijlage 2 van de Regeling ammoniak en veehouderij.
- Bijlage 2: Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij.
- Bijlage 3: Toelichting op de systematiek van 'interne saldering'.
- Bijlage 4: Beoordeling vergunningen van IPPC-veehouderijen in relatie tot de datum 30 oktober 2007.
- Bijlage 5: Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij.

Wet ammoniak en veehouderij

De wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) is gepubliceerd in het Staatsblad van 27 maart 2007 (Stb. 2007, 103). De gewijzigde wet is op 1 mei jl. in werking getreden (Stb. 2007, 156). De aanleiding voor de wetwijziging werd gevormd door de wens de bescherming van de wet te beperken tot de meest kwetsbare natuurgebieden. Daarnaast is de wet ook op een aantal andere punten gewijzigd die voor de vergunningenpraktijk eveneens van belang zijn. Zo is de afstemming met de Wet milieubeheer en de IPPC-richtlijn verbeterd. Daarbij is voorzien in de mogelijkheid om aan veehouderijen die onder de reikwijdte van de IPPC-richtlijn vallen (IPPC-veehouderijen) vanwege de lokale milieusituatie strengere emissie-eisen te stellen dan toepassing van 'beste beschikbare technieken' (BBT) met zich mee zou brengen (IPPC-omgevingstoetsing). Bovendien is thans de mogelijkheid van 'interne saldering' expliciet in de wet geregeld, krijgen melkrundveehouderijen binnen de 250-meter-zones meer ontwikkelingsruimte en is de zogenaamde 'anticipatieregeling' vervallen.

In bijlage 1 "Toelichting op de wijzigingen in de ammoniakwetgeving" wordt uitgebreid op deze wijzigingen ingegaan. De systematiek van 'interne saldering' wordt in bijlage 3 nader uiteengezet.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting) is op 28 december 2005 gepubliceerd in het Staatsblad (Stb. 2005, 675), maar nog niet in werking getreden. Overeenkomstig de toezeggingen aan de Tweede Kamer wordt het Besluit huisvesting momenteel op enkele onderdelen gewijzigd. Het betreft het introduceren van de mogelijkheid van 'interne saldering' en het schrappen van de datum 30 oktober 2007, waardoor ten aanzien van bestaande stallen (in de regelgeving aangeduid als 'huisvestingssystemen') op een kosteneffectievere manier aan de eisen van de IPPC-richtlijn kan worden voldaan. Daarnaast wordt het mogelijk om bij IPPC-veehouderijen vanwege de lokale milieusituatie af te wijken van de maximale emissiewaarden en overgangstermijnen.

Het ontwerp-wijzigingsbesluit is inmiddels voor inspraak gepubliceerd in de Staatscourant van 27 maart 2007 (Stcrt. 2007, 61). In bijlage 1 "Toelichting op de wijzigingen in de ammoniakwetgeving" wordt uitgebreid op de wijziging van het Besluit huisvesting ingegaan.

Het is niet mogelijk om het Besluit huisvesting vooruitlopend op deze wijziging reeds in werking te laten treden. Daardoor zouden bijvoorbeeld vergunningen waarbij 'interne saldering' is toegepast, in strijd komen met het Besluit huisvesting. Wel is het aan te bevelen zoveel mogelijk te anticiperen op het besluit,

met name als het gaat om het hanteren van de maximale emissiewaarden. Ook voor het toepassen van 'interne saldering' hoeft niet te worden gewacht op inwerkingtreding van het besluit, omdat dat onderwerp thans expliciet in de gewijzigde Wav is geregeld evenals de mogelijkheid om vanwege de lokale milieusituatie strengere emissie-eisen dan de maximale emissiewaarden te stellen aan IPPC-veehouderijen.

Naar verwachting kan het gewijzigde Besluit huisvesting eind dit jaar in werking treden.

Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij

Op 25 juni jl. is de "Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij" vastgesteld en toegezonden aan de Tweede Kamer. De beleidslijn is bedoeld als handreiking voor het bevoegd gezag bij de uitvoering van de hiervoor genoemde IPPC-omgevingstoetsing zoals deze thans in de gewijzigde Wav is opgenomen. Aan de hand van de beleidslijn kan het bevoegd gezag bepalen of en in welke mate vanwege onder meer de lokale milieumstandigheden bij IPPC-veehouderijen strengere emissie-eisen in de vergunning moeten worden opgenomen dan de eisen die uit de toepassing van BBT voortvloeien. De beleidslijn is als bijlage 2 in deze circulaire opgenomen.

Betekenis van de datum 30 oktober 2007

De toezegging aan de Tweede Kamer om de datum 30 oktober 2007 uit het Besluit huisvesting te schrappen, heeft vooral bij het landbouwbedrijfsleven tot de misvatting geleid dat veehouderijen die onder de reikwijdte van de IPPC-richtlijn vallen, op genoemde datum niet aan de vereisten van deze richtlijn behoeven te voldoen. Het tegendeel is het geval. Op grond van de IPPC-richtlijn en de implementatie daarvan in de Wet milieubeheer zullen ook de vergunningen van IPPC-veehouderijen evenals de werking daarvan uiterlijk 30 oktober dit jaar in overeenstemming moeten zijn met de vereisten van de IPPC-richtlijn, waaronder het toepassen van BBT in stallen. Daarbij is het echter niet altijd vereist dat alle stallen op dat tijdstip ook aan de maximale emissiewaarden van het Besluit huisvesting voldoen. Als gevolg van het schrappen van genoemde datum kunnen bestaande stallen in sommige situaties namelijk nog enige tijd als BBT worden aangemerkt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij stallen die wel aan de BREF (het BBT-referentiedocument) voor de intensieve veehouderij voldoen, maar niet aan het Besluit huisvesting. In bijlage 4 wordt nader ingegaan op de wijze waarop bij het beoordelen van vergunningen van IPPC-veehouderijen ten aanzien van bestaande stallen kan worden omgegaan met de datum 30 oktober 2007. Daarnaast kan de "Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve veehouderij" (bijlage 5) een belangrijke rol vervullen bij de vaststelling of een bepaalde stal op 30 oktober 2007 als BBT kan worden aangemerkt (zie hierna).

Bestaande stallen en de toepassing van BBT

Anders dan de IPPC-richtlijn maakt de Wet milieubeheer geen onderscheid tussen bestaande en nieuwe 'installaties'. Als gevolg daarvan moeten bij vergunningverlening aan veehouderijen ook de bestaande stallen voldoen aan het vereiste van BBT. Dit geldt niet alleen ten aanzien van IPPC-veehouderijen, maar ook voor veehouderijen die niet onder de reikwijdte van de IPPC-richtlijn vallen. De Wet milieubeheer en de jurisprudentie daarover zijn op dat punt volstrekt duidelijk. Dat betekent echter niet dat een bestaande, niet emissiearme stal nooit als BBT kan worden aangemerkt. Om vergunning te kunnen verlenen voor de toepassing van een dergelijke stal zal gemotiveerd moeten worden dat de betreffende stal (voorlopig nog) BBT is. Daartoe kan ondermeer gebruik worden gemaakt van bepaalde aspecten die op grond van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit bij de vaststelling van BBT dienen te worden betrokken, zoals de datum waarop een stal in gebruik is of wordt genomen en de de tijd die nodig is om over te schakelen op een betere techniek. Daarbij dient steeds rekening te worden gehouden met de voorzienbare kosten en baten van de maatregelen. Daarnaast zijn in dit verband vooral de BREF voor de intensieve veehouderij en het Besluit huisvesting van belang, de laatste met name vanwege de argumentatie ten aanzien van de (bijzondere) overgangstermijnen in de nota van toelichting.

In bijlage 5, de "Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij", wordt aangegeven welke huisvestingssystemen als BBT kunnen worden aangemerkt, tot welke datum en onder welke voorwaarden. Daarmee is de oplegnotitie een belangrijk document voor de praktijk van vergunningverlening. De oplegnotitie zal daarom zo spoedig mogelijk in de Regeling aanwijzing BBT-documenten worden aangewezen als een document waarmee de vergunningverlener bij het vaststellen van BBT rekening moet houden. Daarmee krijgt de oplegnotitie dezelfde juridische status als de BREF zelf.

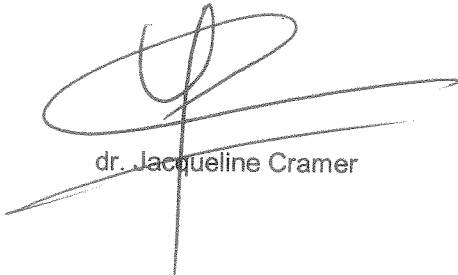
Tot slot

Uiteraard zal ook deze circulaire niet op alle praktijkvragen antwoord geven. Hiervoor heb ik u reeds gewezen op de ondersteuning die InfoMil kan bieden. Op de website van InfoMil (www.infomil.nl) is reeds veel informatie over de toepassing van de IPPC-richtlijn te vinden zoals de 'Handreiking IPPC' met daarin een beschrijving van een stappenplan om te komen tot actualisering van bestaande vergunningen, maar ook inhoudelijke informatie en praktijkvoorbeelden ten aanzien van de onderwerpen die in deze circulaire aan de orde komen. Bovendien heeft InfoMil voorzieningen getroffen om via de helpdesk en de website adequaat te kunnen reageren op vragen en knelpunten die zich bij de toepassing van de gewijzigde regelgeving en de circulaire voordoen, ondermeer door het bijhouden van een speciale 'vraag en antwoord-rubriek'.

Ik hoop dat ik u hiermee voldoende heb geïnformeerd en reken erop dat u de uitvoering van de IPPC-richtlijn met de nodige voortvarendheid ter hand zult nemen.

Hoogachtend,

de Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

dr. Jacqueline Cramer